EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 9.7.2024
COM(2024) 282 final

2024/0156 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa glede pregleda člena 6 Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v okviru pregleda člena 6 Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih

Sporazum je prijateljski dogovor med EU, ZDA, Kanado, Japonsko, Korejo, Norveško, Švico, Avstralijo, Novo Zelandijo, Turčijo in Združenim kraljestvom (v nadaljevanju: udeleženke), kar zagotavlja okvir za pravilno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov. V praksi to pomeni vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev med udeleženkami (pri čemer konkurenca temelji na ceni in kakovosti izvoženega blaga in storitev in ne na zagotovljenih finančnih pogojih) ob hkratnih prizadevanjih za odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podprtimi izvoznimi krediti. Sporazum je začel veljati aprila 1978 za nedoločen čas, in čeprav mu Sekretariat OECD zagotavlja upravno podporo, ni pravni akt OECD[1].

Sporazum se redno posodablja ob upoštevanju razvoja finančnega trga in politike, ki vpliva na zagotavljanje uradno podprtih izvoznih kreditov. Sporazum je bil prenesen v pravni red in je tako postal pravno zavezujoč v EU na podlagi Uredbe (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[2]. Spremembe pogojev Sporazuma so vključene v pravo EU z delegiranimi akti v skladu s členom 2 Uredbe (EU) št. 1233/2011.

2.2. Udeleženke Sporazuma in odločanje

Unijo na srečanjih udeleženk in v pisnih postopkih za sprejemanje odločitev udeleženk Sporazuma zastopa Evropska komisija. Odločitve o vseh spremembah Sporazuma se sprejemajo soglasno.

2.3. Predvideni akt udeleženk

Na ravni udeleženk Sporazuma se razpravlja o obveznem pregledu člena 6 Sporazuma na podlagi predlogov Unije in številnih drugih udeleženk. Cilj teh predlogov je uskladitev Sporazuma in mednarodnih podnebnih ciljev z razširitvijo obstoječe prepovedi podpore na elektrarne, ki z nezmanjšano močjo proizvajajo energijo iz premoga, iz člena 6 na sektor energije iz fosilnih goriv kot celoto, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah.

Sprememba je podprta z znanstvenimi dokazi. Po podatkih iz analize „Net Zero by 2050“ (Neto ničelna stopnja do leta 2050)[3], ki jo je opravila Mednarodna agencija za energijo (IEA), po letu 2021 na poti doseganja podnebne nevtralnosti ne bi smele biti sprejete nobene nove naložbe za dobavo fosilnih goriv. Poleg tega so številne vlade OECD in agencije za izvozne kredite že sprejele zaveze za potrebne spremembe politike, in sicer: na nacionalni ravni, s sprejetjem politik postopnega opuščanja, pa tudi v večstranskih izjavah, kot je izjava COP 26 o mednarodni javni podpori prehodu na čisto energijo. Ministri skupine G7 za podnebje, energijo in okolje so aprila 2023 ponovno poudarili svojo zavezanost uskladitvi uradnega mednarodnega financiranja s cilji Pariškega sporazuma, pri čemer so opozorili tudi na potrebo

---

1 Kot je opredeljeno v členu 5 Konvencije OECD.

2 Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

3 https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050

po upoštevanju nacionalne varnosti in geostrateških interesov. Vrednost analize Mednarodne agencije za energijo in Medvladnega panela Združenih narodov za podnebne spremembe (IPCC) je Svet priznal v sklepih iz marca 2022, v katerih je navedeno, da bodo države članice do konca leta 2023 določile „lastne znanstveno utemeljene končne roke za ukinitev uradno podprtih izvoznih kreditov za projekte v sektorju energije iz fosilnih goriv, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah, ki so skladne z omejitvijo segrevanja na 1,5 °C in cilji Pariškega sporazuma“.[4]

Predvideni akt bi vzpostavil splošno pravilo, da se uradno podprti izvozni krediti in vezana pomoč ne smejo dodeliti sektorju energije iz fosilnih goriv, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah, ki so skladne z omejitvijo segrevanja na 1,5 °C in cilji Pariškega sporazuma. Ne bi določal narave teh okoliščin, ampak bi udeleženkam omogočal presojo pri njihovem pristopu. Disciplina glede uporabe te prilagodljivosti bi se zagotovila z obveznostmi glede preglednosti.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Ker je ključnega pomena, da skupnost OECD za izvozne kredite ustrezno prenese cilje podnebne politike v pravila Sporazuma in praktične ukrepe, si bo Evropska unija na prihodnjih srečanjih prizadevala za dogovor o tej postopni opustitvi. Več drugih udeleženk se bo verjetno usmerilo v isto smer, druge pa so letos napovedale, da bodo prenehale podpirati sektor energije iz fosilnih goriv z nezmanjšanimi emisijami. Unija bi morala imeti možnost, da zavzame stališče o pregledu člena 6 Sporazuma. Priloga k temu predlogu sklepa Sveta vsebuje najnovejši predlog EU za kompromis glede sporazuma. Stališče Unije bi moralo biti, da se pridruži soglasju o sklepu OECD, če je v skladu s tem kompromisom.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[5].

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt lahko odločilno vpliva na vsebino zakonodaje EU, in sicer na Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES. To izhaja iz člena 2 navedene uredbe, ki navaja, da „Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 3 z namenom spreminjanja Priloge II, ki je potrebno zaradi sprememb smernic, o katerih se dogovorijo udeleženke Sporazuma“. To vključuje spremembe prilog k Sporazumu.

---

[4] Sklepi Sveta o izvoznih kreditih, ki jih je Svet (ekonomske in finančne zadeve) odobril na 3855. seji 15. marca 2022 (https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7101-2022-INIT/en/pdf.)

[5] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep v skladu s členom 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na izvozne kredite, ki spadajo na področje uporabe skupne trgovinske politike. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Sklepne ugotovitve

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4), prvi pododstavek, PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo predvideni akt spremenil Sporazum, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2024/0156 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa glede pregleda člena 6 Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so bile prenesene v pravni red in tako postale pravno zavezujoče v Uniji z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[6].

(2) V skladu s členom 6 Sporazuma bi morale udeleženke Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: udeleženke) ta člen pregledati, da bi dodatno okrepile njegove pogoje, s čimer bi prispevale k skupnemu cilju obravnavanja podnebnih sprememb.

(3) Predvideni sklep o pregledu člena 6 Sporazuma bi moral biti v skladu z mednarodnimi zavezami Evropske unije v skladu s Pariškim sporazumom in podnebno politiko Unije.

(4) Svet Evropske unije je v sklepih o izvoznih kreditih z dne 15. marca 2022 že napovedal namero držav članic, da do konca leta 2023 v svojih nacionalnih politikah določijo svoje znanstveno utemeljene roke za ukinitev uradno podprtih izvoznih kreditov za projekte sektorja energije iz fosilnih goriv, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah, ki so skladne z omejitvijo segrevanja na 1,5 °C in cilji Pariškega sporazuma.

(5) Primerno je določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa v zvezi s pregledom člena 6 Sporazuma, saj bo predvideni sklep udeleženk Sporazuma zavezujoč za Unijo in bo v skladu s členom 2 Uredbe (EU) št. 1233/2011 lahko odločilno vplival na vsebino prava Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se zastopa v imenu Unije, je pridružitev soglasju udeleženk Sporazuma glede pregleda člena 6 Sporazuma in drugih povezanih členov v skladu s Prilogo k temu sklepu.

---

[6] Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1233/2011).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik